

Recenzent prof. dr hab. Grażyna Flicińska-Panfil
Wydział kompozycji, Dyrygentury, Wokalistyki, Teorii Muzyki i Edukacji Artystycznej
Instytut Wokalistyki
Akademia Muzyczna im. I. J. Paderewskiego w Poznaniu
dziedzina: sztuki muzyczne
dyscyplina: wokalistyka
sporządzono na podstawie zawartej umowy o dzieło z przekazaniem praw autorskich

Poznań, 28 maja 2023 roku

RECENZJA W POSTĘPOWANIU DOKTORSKIM
w sprawie nadania doktoratu w dziedzinie sztuk muzycznych
w dyscyplinie artystycznej wokalistyka
mgr KINDZE BOROWSKIEJ

Zleceniodawca recenzji:

Akademia Muzyczna im. Grażyny i Kiejstuta Bacewiczów w Łodzi.

Do zlecenia dołączono następujące dokumenty:

-pismo przewodnie Przewodniczącej Komisji do spraw nadawania stopni doktora i doktora habilitowanego w zakresie sztuki Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi z dnia 27 kwietnia 2023 roku

-uchwały – Komisji do spraw nadawania stopni doktora i doktora habilitowanego w zakresie sztuki Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi nr 46/2021/2022 z dnia 20 września 2022 roku w sprawie korekty tematu rozprawy doktorskiej mgr Kingi Borowskiej

-pismo Rady Wydziału Wokalno – Aktorskiego Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi nr 33/IV/2017/2018 z dnia 26 września 2018 roku w sprawie wszczęcia przewodu doktorskiego na wniosek mgr Kingi Borowskiej

-pismo Rady Wydziału Wokalno – Aktorskiego Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi nr 34/IV.2017/2018 z dnia 26 września 2018 roku w sprawie wyznaczenia promotora w osobie prof. dr hab. Urszuli Kryger

-pismo Rady Wydziału Wokalno – Aktorskiego Akademii Muzycznej im. G. i K. Bacewiczów w Łodzi nr 2022/2023 z dnia 19 kwietnia 2023 roku w sprawie wyznaczenia recenzenta w mojej osobie

-wniosek Doktorantki o wszczęcie przewodu

-kwestionariusz osobowy

-kopię dyplomu

-życiorys Doktorantki

-spis dorobku naukowego i artystycznego wraz z kopiami dyplomów, afiszy i programów

-dzieło artystyczne w formie nagrania CD

-opis dzieła artystycznego

Recenzja pracy doktorskiej

Praca doktorska pani mgr Kingi Borowskiej zatytułowana **Środki wyrazu i techniki kompozytorskiej używane we współczesnej liryce wokalne** na podstawie wybranych dzieł: John Cage „*She is asleep*” (1958), Luciano Berio „*Sequenza III*” (1965), Agata Zubeł „*Opowiadania I, II, III*” (2004), Monique Krus „*Lunam, ne quidem lunam*” (2016), Michał Kawecki „*Miriam*” (2018) składa się z dzieła artystycznego zarejestrowanego na nośniku elektronicznym oraz opisu dzieła.

Dzieło artystyczne na nośniku CD zawiera nagranie audio z następującymi utworami:

- John Cage „*She is asleep*”
- Luciano Berio „*Sequenza III*”
- Agata Zubeł „*Opowiadania*”
- Agata Zubeł „*Il Banal*”
- Agata Zubeł „*III Hodowla*”
- Monique Krus „*Lunam, ne quidem lunam*”
- Michał Kawecki „*Miriam*”

W pierwszych sześciu utworach pani Kinga Borowskiej akompaniuje na fortepianie preparowanym pan Paweł Cłapiński. Drugi utwór śpiewany jest a capella. W ostatniej kompozycji Doktorantce towarzyszą: Kamil Leszczyński klarnet B, Kamil Szulz fagot, Fryderyk Bodzianowski waltornia, Aleksandra Opłotny trąbka, Hubert Miarka fortepian, Hubert Miarka dzwonek kościelny harmoniczny, Paulina Żurawik harfa, Kinga Czech skrzypce I, Miłosz Kosmal skrzypce II, Aleksandra Pawlak altówka, Urszula Markowska wiolonczela.

Dobór wybranych kompozytorów i utworów w prezentowanym dziele artystycznym jest ściśle związany z zainteresowaniami Doktorantki. Jest on również bardzo interesujący. Nagrane dzieło artystyczne i jego opis stanowią podsumowanie fascynacji Doktorantki współczesną liryką wokalną w zakresie wykonawczym i analitycznym. Różnice stylistyczne, interpretacyjne, sposób posługiwania się głosem jako instrumentem, wyrażanie treści poprzez emocje – to główne zagadnienia podjęte i zaprezentowane przez Doktorantkę. Barwa głosu ściśle i idealnie scala się z kolorem głosu predestynującego do wykonawstwa prezentowanych utworów. Słyszymy ciepłą barwę, głos udźwięczniony w całej skali i pięknie brzmiący. Głos jest sprawny technicznie i wyrównany. Intonacja jest precyzyjna a nawet można by rzec wzorcowa. Jest to oczywiście związane z prawidłowym prowadzeniem głosu w sensie technicznym i prawidłowym oddechem wokalnym. Na szczególne podkreślenie zasługuje imponująca artykulacja. Doktorantka przemawia do słuchacza wrażliwością emocji oddając dramatyczną ekspresję zawartą w tekście kreowanych utworów. To właśnie wyjątkowa osobowość wykonawcza pozwalają usłyszeć prezentowane dzieła z dużą satysfakcją i zadowoleniem. Umiejętności wykonawcze poparte są wręcz imponującą wiedzą zawartą w opisie dzieła artystycznego. Doktorantka powołała do życia materiał muzyczny zawarty w prezentowanym dziele artystycznym i stała się artystką przekazującą idee kompozytorów. Należy podkreślić również kunszt muzyczny pozostałych instrumentalistów.

Część opisowa

Istotę dla właściwego odbioru dzieła artystycznego Doktoranta stanowi jego opis w postaci rozprawy doktorskiej. Praca ta spełnia wszystkie wymogi pracy naukowej. Całość rozprawy zawarta jest na 82 stronach. Doktorantka w sposób kompetentny i wnikliwy przedstawia tezy jak i podaje sposób ich dowodzenia. Praca składa się ze wstępu, pięciu rozdziałów, podsumowania, summary, bibliografii i netografii. Rozprawa doktorska spełnia wymagania przejrzystości tekstu w rozumieniu jego spójności w ciągu myślowym i łączy się wzorcowo w logiczną całość.

Treść merytoryczna jest spójna i napisana poprawną polszczyzną. We wstępie Doktorantka zastanawia się czym jest muzyka. Pytanie to jest wyjątkowo zasadne biorąc pod uwagę repertuar, który został przez Autorką zaprezentowany. Wszystkie pięć rozdziałów poświęconych jest kolejnym kompozycjom. W każdym jest bibliografia kompozytora i analiza utworu. Kompozycja „*Sequenza III*” per voce femminile ma cztery podrozdziały poświęcone wykonawstwu tego ciekawego i bardzo wymagającego utworu. Zagadnienia dotyczą wykonawstwa na jednym dźwięku, na zmieniających się dźwiękach, efektach akustycznych realizowanych za pomocą aparatu mowy oraz przy wykorzystaniu kończyn górnych i dolnych. Opisane są zagadnienia związane z nowymi sposobami notacji muzycznej. Dotyczą one również nowych efektów i środków wyrazu. Analizie poddane są również środki technik kompozytorskich w aspekcie techniki wokalne.

Doktorantka w swej dociekliwości naukowej jest bardzo rzetelna i wnikliwa. Umiejętnie korzysta z bogatej bibliografii. Dokonana analiza procesu badawczego wpływa na rozwiązanie najważniejszych założeń rozprawy doktorskiej. Tytuł rozprawy jest tożsamy i adekwatny z treścią opisu. Założony cel artystyczny został udokumentowany w sposób przejrzysty i czytelny. Opis dzieła jest spójny z samym dziełem.

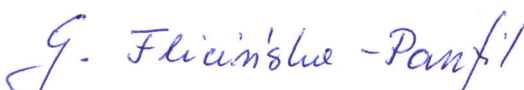
Rozprawa doktorska spełnia wymagania pod kątem merytorycznym jak i edytorskim zgodnie ze standardami. Autorka wykazała się ogromną dociekliwością i wyjątkowym zaangażowaniem zarówno w sferze badań, jak i przy formowaniu wniosków. Ujęcie tematu, skrupulatność w sferze dokumentacji naukowej świadczą o wyjątkowych walorach tej pracy i są godne wysokiej oceny.

KONKLUZJA

Przedstawiony zapis dzieła artystycznego oraz jego opis stanowią integralną całość bardzo wnikliwego i ciekawego materiału zarówno w aspekcie wykonawczym jak i teoretycznym. Stwierdzam, że praca doktorska pani Kingi Borowskiej poprzez swój twórczy i naukowy charakter stanowi ciekawe i wszechstronne kompendium wiedzy na badany temat. Stanowi naukowy wkład w rozwój dyscypliny artystycznej – wokalistyka, jak również w dziedzinie sztuk muzycznych. Wobec powyższego stwierdzam, iż Doktorantka wykazała się wiedzą do prowadzenia samodzielnej pracy artystycznej.

Rozwiązała założenia zagadnienia artystycznego i spełniła tym samym wymagania art. 13 ust. 1 ustawy o stopniach i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki.

Prace doktorską pani mgr Kingo Borowskiej przyjmuję.

prof. dr hab. Grażyna Flicińska-Panfil